

Fundada fa un quart de segle, la consultoria Espina Vilà Auditors Associats té al capdavant el seu fundador, Jaume Espina Vilà, i la seva sòcia, M. Eugènia Bailach Aspa, que es va incorporar prèviament al despatx, cap al 1986, **“com a col·laboradora. Tota la meva trajectòria professional ha transcorregut al costat d'en Jaume.”** 10 anys més tard es convertiria en sòcia de l'artífex de la firma. Aquestes noves circumstàncies **“no van modificar en absolut la nostra relació dins de l'oficina.”** Una bona relació entre els propietaris és probablement la clau de l'excel·lent funcionament d'una consultoria que dona feina a nou persones i consells a un centenar de firmes: **“El 60% de la nostra activitat està dedicada a l'auditoria. També oferim serveis d'assessoria fiscal, comptable i, en general, consultoria. L'empresari només s'ha de preocupar de gestionar i de guanyar diners; les qüestions de tràmits administratius, ja les hi resollem nosaltres.”** Així resumeixen la seva tasca. En Jaume destaca el fet que, **“al llarg de les auditories, explorem a fons les entranyes de l'empresa i, no cal dir-ho, en la més estricta confidencialitat.”**

Això tan fàcil d'entendre representa sovint un enigma per al públic, que **“no sap el que és un auditor. Es desconeix, per exemple, que no tenim cap mena de vinculació amb Hisenda. El que donem nosaltres és un segell de qualitat a la informació econòmica i financera de la societat.”** En el passat, aquesta ignorància arribava a extrems gairebé hilarants: **“Algunes persones ‘patien’ l'auditoria com una malaltia. A la gent no li resultava difícil associar el terme ‘censor’ (jurat de comptes) amb la censura d'altres èpoques.”** Així que en Jaume i la M. Eugènia han format part de l'exèrcit d'educadors fiscals del nostre país: **“Quan, l'any 1990, l'auditoria va esdevenir obligatòria per a moltes societats, vam tenir força feina a explicar als clients en què consistia. L'empresari no acabava d'entendre que, tractant-se d'un tràmit obligatori, l'hagués de pagar. D'altra banda, tot i saber que no érem funcionaris, hi havia la por que l'auditor, un cop concloua la seva tasca, en passés directament una nota a les autoritats fiscals.”** Res més lluny d'això: **“No podem facilitar informació a ningú que no sigui el client. De fet, és el mateix empresari qui presenta l'informe de l'auditoria al Registre Mercantil quan és necessari.”** I és que la paraula i la firma d'un auditor són sagrades: **“Hi ha ocasions en què els jutges sol·liciten els nostres serveis per revisar determinats aspectes d'empreses en litigi.”** El col·lectiu d'auditors també col·labora amb els bancs, que sovint **“demanen que els balanços estiguin auditats a l'hora de concedir un crèdit a qualsevol empresa.”** La seva tasca, doncs, és molt seriosa: **“De vegades la continuïtat d'una empresa pot veure's afectada abans d'hora com a conseqüència d'un informe negatiu.”** No ha d'estranyar, per tant, que es mostrin extremadament minuciosos a l'hora de **“redactar un informe.”** Cal insistir un cop més, però, que l'auditoria no hauria de veure's com una amenaça: **“Si a l'empresari li fa por, és que hi ha alguna cosa que vol amagar.”**

Una tasca tan meticulosa només es pot dur a terme a l'interior de l'empresa auditada, que és on treballa Espina Vilà Auditors: **“No som un despatx amb cap nom estrany ni una multinacional. Som una firma que sap que primer hi ha les persones i després els números; per tant, coneixem tots els nostres clients i ells ens coneixen a nosaltres.”** Cal tenir en compte que les seves auditories s'allarguen fins a sis mesos, una

duració fora del comú. **“Nosaltres col·laborem amb l'empresari”,** sintetitza la M. Eugènia en referir-se al tarannà del gabinet, i gràcies a aquesta manera de fer i al caliu que transmeten tots dos socis **“el responsable posa remei immediat a les deficiències que detectem en el seu negoci.”**

En redactar els seus informes, **“hi incloem alguna cosa més que xifres. El format en si és estandarditzat, però el contingut pot ser diferent segons cada cas. També facilitem al client el que es coneix com ‘carta de recomanacions’, de caràcter estrictament privat i únicament adreçada a l'empresari, on consten els problemes de menor entitat, de control intern de la societat. Aquest és un document que interessa molt al responsable de la firma.”** En Jaume subratlla que **“les converses amb l'empresari”** també són beneficioses tant per al client com per a l'auditor. Avui ningú no dubta de la utilitat de les auditories: **“Un punt de vista extern i global és de gran ajuda. Una part considerable dels nostres clients –entre un 25% i un 30%– s'auditen voluntàriament. S'hi han sotmès la primera vegada per obligació i la segona ja és per iniciativa pròpia. D'aquesta manera, empresari, treballadors i entitats financeres es queden tranquils.”**

De vegades la tasca de l'auditor és especialment delicada, per exemple quan l'empresa familiar ha de passar pel relleu generacional. En Jaume i la M. Eugènia, però, el recomanen a ulls clucs: **“Com en qualsevol empresa, és el sistema perquè uns i altres –pares i fills en aquest cas– es quedin tranquils.”** Els relleus generacionals comparteixen complexitat amb les fusions, avui tan a l'ordre del dia. Aquest tipus d'operació dona molta feina al col·lectiu d'auditors i consultors: **“Abans d'adquirir una empresa, al comprador li interessa saber les circumstàncies en què aquesta es troba, per no endur-se cap ensurt posteriorment. D'altra banda, en aquests casos el nostre veredicté serveix per ajustar el preu que es demana per una empresa.”**

Les fusions també requereixen els serveis d'aquesta consultoria barcelonina, uns serveis que, com les auditories, es desenvolupen a l'interior de l'empresa: **“Per orientar bé una firma l'has de conèixer a bastament. Amb el llibre no n'hi ha prou.”** El fundador d'Espina Vilà Auditors sap que, per sort, el món consultor ha canviat molt: **“Abans les consultories tenien molt d'embolcall i poc contingut. Avui, en canvi, es concreta molt més la tasca.”** Però malgrat els avenços, encara perdura aquella vella actitud del directiu reticent a sotmetre l'empresa al veredicté de persones externes, convençut que **“ell és qui millor sap com van les coses.”** És innegable que ell és qui més hores es passa a les instal·lacions del negoci, però el consultor pot aportar-li un valor afegit: **“Nosaltres tenim el punt de vista que sorgeix de la comparació entre totes les empreses que coneixem. De vegades, a l'emprenedor, els arbres no li permeten veure el bosc: és tanta la seva activitat quotidiana que no té oportunitat de parar-se a reflexionar sobre la marxa del negoci. Tinguem en compte finalment, que contractar els serveis d'un consultor representa un cost, i això és el primer que veuen alguns empresaris, sense tenir en compte els beneficis que la nostra orientació li aportarà a llarg termini.”** L'empresariat català ha d'assumir que una consultoria no és més que **“un compromís entre dos professionals”**.

**“Per orientar bé una
firma l’has de conèixer
a bastament,
amb el llibre
no n’hi ha prou”**

Maria Eugènia Bailach i Jaume Espina - Barcelona (Barcelonès)